

Žalobce se domáhá na žalovaném státu náhrady škody, jež prý mu byla způsobena tím, že vojenská správa 8. pěšího pluku v M. opomenula řádným způsobem postarati se o to, by po konaném cvičení s ručními granáty byly odstraněny výbušky, které neexplodovaly a zůstaly ležeti na cvičišti. To jest nárok rázu veřejnoprávního, neboť jest odvozován z opomenutí opatrnosti náležející vojenské správě u výkonu výsostního práva státu, tedy ve výkonu státní veřejné moci, jak bylo podrobně vyloženo již v rozh. čís. 172, 1741 a 3997 sb. n. s., na něž se dovolatel pro stručnost odkazuje. Odvolací soud uznal správně a ve shodě s judikaturou nejv. soudu (viz rozh. čís. 3279, 3479, 3997 sb. n. s.), že podle § 92 ústavní listiny ručí stát za škodu, kterou způsobí jeho orgány nezákonným výkonem veřejné moci jen tehdy, když jest tu zvláštní zákon, který mu ručební povinnost ukládá, a že takového zvláštního zákona v oboru vojenské správy dosud není. Správně proto rozhodl odvolací soud, že žalovaný stát v tomto případě za vojenské osoby neručí a k náhradě škody není povinen.

Pokud dovolatel tvrdí, že byl zjednán »vojenskou správou«, aby čistil vojenské cvičiště od trusu, a z toho se snaží vyvoditi, že šlo o soukromoprávní služební smlouvu mezi nim a žalovaným státem jako soukromým podnikatelem, neopírají se jeho právní vývody o skutečnosti zjištěné nižšími soudy a dovolací důvod podle § 503 c. ř. s. není jimi podle zákona proveden.

R o z h o d n u t í n e j v y š š í h o s o u d u z e d n e 10. p r o -
s i n c e 1930 Rv II 9/30. Karel Jelínek.

Ustanovení § 290 čís. 2 ex. ř. dlužno užiti jen tehdy, musí-li podle stanov býti pojistné sumy upotřebeno, aby poškozená budova byla znovu vystavěna neb opravena, neb aby příslušenství bylo doplněno.

Pojišťovna Moldavia-Generali deponovala podle § 1425 obč. z. u okresního soudu v T. 21.255 Kč, část to pojistné sumy z titulu požární škody, poněvadž berní úřad v T. tuto částku administrativní exekucí zabavil a pojistníci s vydáním této částky bernímu úřadu v T. nesouhlasili.

Okr. soud v T. povolil bernímu úřadu v T. exekuci zabavením a přikázáním deponované částky, jakožto pohledávky povinné strany proti okr. soudu v T. jako poddlužníku, a to až do výše vykonatelné pohledávky vymáhající strany per 19.306 Kč s příslušenstvím.

Povinná strana podala po uplynutí rekursní lhůty návrh na zrušení exekuce podle § 39 č. 2 ex. ř., poněvadž podle čl. 25 všeobecných pojišťovacích podmínek deponovaná částka, jsouc součástí pojistného, jest samostatným účelovým jměním, které exekucí nemůže býti odňato svému účelu, a jest tudíž exekuce na tuto částku podle § 290 č. 2 ex. ř. nepřipustna.

Okr. soud v T. návrhu povinné strany nevyhověl, odůvodniv své rozhodnutí tím, že podle § 290 č. 2 ex. ř. musí býti povinnost pojistníkova použití pojistných částek ke znovuzřízení budovy bezpodmínečná a nestačí, aby pojistná suma pouze k tomu byla určena, aby ty které budovy byly opět zřízeny, podle čl. 25 všeobecných pojišťovacích podmínek pak tato povinnost bezpodmínečnou není.

Rekursní soud ke stížnosti povinné strany usnesení první stolice změnil a exekuci podle § 39 č. 2 ex. ř. zrušil s odůvodněním, že v daném případě jsou zde podmínky § 290 čís. 2 ex. ř., podle něhož běží o pojištěnou částku nezabavitelnou.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu vyhověl a usnesení rekursního soudu změnil v ten rozum, že se obnovuje usnesení prvního soudu.

V odůvodnění se praví: V daném případě podle stanov (pojišťovacích podmínek) nemusí pojistné sumy býti upotřebeno, aby poškozená budova byla znova vystavěna neb opravena, neb aby příslušenství bylo doplněno, jak to § 290 čís. 2 ex. ř. předpokládá, nýbrž může býti vyplacena i bez veškeré jistoty a dokonce i v případě, že budova vůbec již nebude znova vystavěna, z čehož plyne, že pojistná částka, o niž jde, podle § 290 č. 2 ex. ř. z exekuce vyňata není, a bylo proto dovolacímu rekursu vyhověno a rozhodnuto, jak uvedeno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 14. února 1931,
čís. jed. R II 9/31. Dr. Fr. Dostál.

Šicí stroj při dnešní životní úrovni jest nepostrádatelným domácím zařízením podle § 251-1 ex. ř. a nepodléhá exekuci.

Z důvodů: Šicí stroj při dnešní životní úrovni jest nepostrádatelným v každé domácnosti, zejména chudší, která nemůže prádlo a šaty kupovati hotové, nebo je dáti opravovati mimo dům. Jak zjistěno bylo z výpovědi výkonného orgánu, jest dlužnice nemocna a má u sebe pomocnici M. Č., která u ní bydlí a pomáhá ji v obchodě i v domácnosti. Není tudíž její finanční situace, jak také viděti již i z četných exekucí, nikterak skvělá a neznamená šicí stroj pro ni jen ulehčení domácích pracovních výkonů, ale vůbec umožnění jich, neboť zejména ženské šaty nelze bez stroje šít tak, aby mohly býti noseny v Praze.

Rozhodnutí krajského soudu civilního jako soudu rekursního ze dne 9. III. 1931, r. IV. 145/31.

Dr. Viktor Poláček.